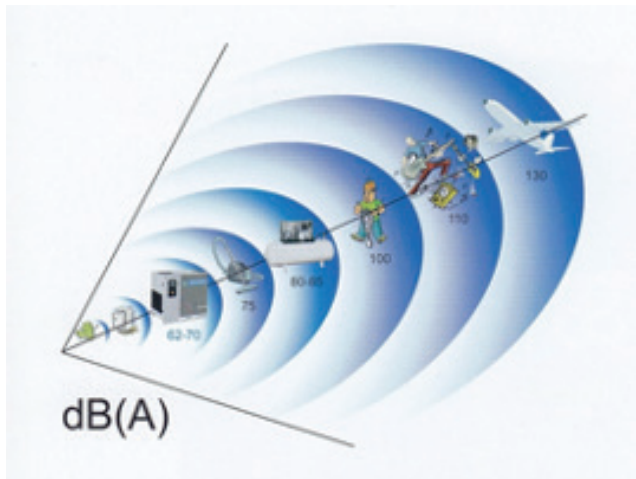

De provincie Noord-Brabant voert samen met de gemeente Uden en Rijkswaterstaat een planstudie uit naar het ombouwen van 4 rotondes tot kruispunten met slimme verkeerslichten op de N264 ter hoogte van Uden. Dit met als doel om de verkeersafwikkeling op de kruispunten te verbeteren en de leefbaarheid langs de N264 en in de kern Uden te verbeteren. Bij de planstudie wordt uitgebreid stilgestaan bij het aspect 'geluid'. In deze flyer leggen wij uit hoe bij de ombouw van de N264 rekening wordt gehouden met geluidbelasting.

Wat is geluid en geluidshinder?

Geluid is een trilling van de lucht. Geluid brengt ons trommelvlies in beweging en dat geeft een seintje door aan de hersenen met als resultaat dat we iets horen. Geluid kan hard of zacht zijn, hoge tonen of lage tonen bevatten en kan als plezierig of onaangenaam worden ervaren. Als u bij een concert bent waarbij de musici een harde passage spelen, zegt u niet direct: 'wat hinderlijk nou'. Als u hetzelfde geluidsniveau ervaart langs een drukke weg zegt u zelden 'ha wat heerlijk'. De sterkte van geluid is dus niet altijd een maat voor de hinderlijkheid.

Figuur 1. Geluidsniveaus

Geluidsniveaus worden uitgedrukt in decibellen, afgekort dB. Een gesprek op 1 m afstand is ca 50 dB, een TV in de woonkamer op 1 m afstand ca 60 dB. Een drillboor produceert 120 dB. Bij kortstondige blootstelling aan 120 dB kan gehoorschade ontstaan. De Wet Geluidhinder legt de norm bij 48 dB als voorkeurwaarde.

Wet Geluidhinder, normen en beleid

De Wet geluidhinder ziet feitelijk alleen toe op de aanleg van nieuwe wegen en het fysiek wijzigen (verleggen) van een bestaande weg.

De uitvoering van geluidsberekeningen loopt tot de gevel van de woningen op een bepaalde afstand van de weg. Deze afstand heet een geluidszone. Buiten die zone gelden de normen van de Wet Geluidhinder niet. Alle woningen binnen die zone (dus ook de woningen langs de toe- en aanvoerwegen) zijn doorgerekend op de geluidbelasting. Conform de Wet Geluidhinder gaan we uit van een basisjaar één jaar vóór openstelling (rekenjaar 2019, bij openstelling 2020) en tien jaar ná openstelling (2030). Hierbij houden we rekening met de autonome groei van het verkeer.

Voor het aanleggen van een **nieuwe weg** geldt in principe dat de geluidbelasting op een woning niet hoger mag zijn dan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB. In bepaalde situaties is, middels een procedure, een hogere waarde mogelijk: in buitenstedelijk gebied tot maximaal 58 dB en in binnenstedelijk gebied tot maximaal 63 dB. Boven de 48 dB wordt echter bekeken of, en zo ja welke, maatregelen toegepast kunnen worden om de geluidbelasting terug te brengen tot de voorkeursgrenswaarde.

Bij aanpassing van een **bestaand gedeelte** van een weg geldt dat moet worden gekeken of er sprake is van een reconstructie volgens de Wet geluidhinder (toename van maximaal 2 dB binnen 10 jaar na realisatie). Indien dit het geval is, dient er een onderzoek te komen of geluidreducerende maatregelen mogelijk zijn om de toename op te heffen of om de geluidbelasting te reduceren tot een eerder vastgestelde hogere waarde. Als dit niet mogelijk is, kan via een procedure een hogere waarde worden vastgesteld. Onderdeel van deze procedure is dat ook wordt gekeken of het geluidniveau binnen in de woning aan de normen voldoet of dat aanvullend maatregelen aan de gevel noodzakelijk zijn.

Daar waar geen sprake is van aanleg of wijziging van de weg, is de Wet geluidhinder niet van toepassing. Indien dus alleen onderhoud (vernieuwen wegdek) wordt uitgevoerd, hoeft geen toetsing aan normen plaats te vinden. In deze situatie kan, als gevolg van de groei van het verkeer, dus ook de geluidbelasting blijven toenemen zonder dat maatregelen hoeven te worden genomen. Dit is voor Gedeputeerde Staten geen acceptabele situatie. Daarom heeft de provincie zichzelf een norm opgelegd. Deze norm wordt de plandrempel genoemd en is vastgelegd in het Actieplan Geluid 2018-2023. Indien deze norm wordt overschreden zal ook worden gekeken of maatregelen mogelijk zijn om de geluidbelasting te verlagen tot aan de plandrempel. Voor de woningen waar de geluidbelasting niet voldoende kan worden gereduceerd, heeft Gedeputeerde Staten voor het treffen van maatregelen aan de gevel subsidie beschikbaar gesteld. Om hiervoor in aanmerking te komen, moet wel aan bepaalde voorwaarden worden voldaan. De woningen die dit betreft, zullen door de provincie worden aangeschreven.

Waarom berekeningen

Zoals voorgeschreven in de Wet Geluidhinder wordt bij het bepalen van de geluidseffecten uitgegaan van een gemiddelde geluidbelasting over een heel jaar. Hierbij houdt men niet alleen rekening met de drukke perioden, maar ook met de rustige perioden. Geluidsberekeningen zorgen voor inzicht in de effecten. Bij deze geluidsberekeningen wordt met veel factoren rekening gehouden zoals:

- Verkeersintensiteit, verkeersamenstelling en rijsnelheid
- Type wegverharding
- Reflectie en afscherming van gebouwen
- Hoogteligging en breedte van de weg
- Hoogteligging van de omgeving langs de weg

Het geluid dat bij een weg vrijkomt, wisselt erg. Dit komt niet alleen doordat de hoeveelheid verkeer steeds wijzigt, maar ook omdat de weersomstandigheden wisselen. Geluid wordt ook geproduceerd door verschillende bronnen (bijvoorbeeld lokale wegen, spoorlijn). Hierdoor is het moeilijk om verkeerslawaai te meten. Berekeningen zijn daarbij betrouwbaarder dan metingen. Daarom wordt de geluidbelasting berekend en bepaald via rekenprogramma's. De rekenprogramma's benaderen de werkelijke situatie zeer goed. Daarbij komt dat moet worden uitgegaan van een jaargemiddelde. De meting zou dus formeel minimaal een jaar moeten duren.

Akoestisch onderzoek en geluidreducerende maatregelen

Gezien de doelstelling van de planstudie is hier aanpassing van een bestaande weg aan de orde. Om de akoestische situatie inzichtelijk te maken is een akoestisch onderzoek uitgevoerd. Hierbij is tevens rekening gehouden met het toepassen van een type asfalt dat in deze situatie zonder onderbrekingen kan worden aangebracht en toch goede akoestische eigenschappen heeft. Uit dit akoestisch onderzoek is gebleken dat als gevolg van de aanpassingen er geen toename van de geluidbelasting is van 2 dB of meer. Er is daarmee geen sprake van een reconstructie in de zin van de Wet geluidhinder. Aangezien de Wet geluidhinder verder ook geen eisen stelt aan de aanwezige geluidssituatie, is het op basis van deze wet dan ook niet noodzakelijk verdere maatregelen te onderzoeken of procedures te doorlopen.

Omdat langs de weg wel geluidbelastingen hoger dan 60 dB voorkomen, wordt geprobeerd de geluidbelastingen te verlagen tot maximaal 60 dB. Dit is deels gedaan door het toepassen van een asfalt met goede akoestische eigenschappen. Op sommige plaatsen wordt dit gerealiseerd door geluidsschermen.

Met ingang van 1 januari 2022 zal de geluidwetgeving wijzigen. Deze wijzigingen betreffen ook de geluidsanering, waarbij het er nu op lijkt dat het voor de bewoners een positief effect heeft. Om deze reden wil de provincie al iets doen wat betreft geluidschermen en eventuele gevelmaatregelen. Daarvoor is echter toestemming van het ministerie nodig. Zodra hierover meer duidelijkheid is en meer kunnen aangeven over het treffen van aanvullende maatregelen wordt u daarover geïnformeerd en gaat de provincie met u in gesprek.

Meer informatie?

Heeft u na het lezen van deze informatie nog vragen? Neem dan contact op met de provincie Noord-Brabant via 073-6812812 of stuur uw vraag in een e-mail naar n264@brabant.nl